A

GAZETA KUJAWSKA

ORGAN MIĘDZYPARTYJNY STRONNICTW POLITYCZNYCH

Rok II. Nr. 78 (377) Włocławek, czwartek 3 kwietnia 1947 roku. Cena 3 złote

Uroczystości żałobne

WARSZAWA. 1. 4. Przy trumnie śp. gen. Świerczewskiego w Centralnym Domu Oficerskim od samego rana straż honorową pełnili generałowie i oficerowie wojska polskiego, delegacji armii radzieckiej i Hiszpanii republikańskiej.

O godz. 13 przybył marszałek Rola Żymierski, a o godz. 13.30 przybył do Centralnego Domu Oficerskiego Prezydent RP. Bierut i udał się bezpośrednio przed trumnę. Wraz z Prezydentem RP. przybyli: premier Cyrankiewicz, marszałek Sejmu Kowalski, wicemarszałek Szwalbe, wicemarszałek Zambrowski. Dostojnicy państwa, rząd, generalicja, żegnali generała broni Świerczewskiego, wiceministra Obrony Narodowej. Dziekan generalny Wojska Polskiego ks. płk. Warchałowski w otoczeniu duchowieństwa odprawił modły żałobne, po czym marszałek Żymierski i generałowie Spychalski, Popławski, Zawadzki, wicepremier Gomułka wynieśli na ramionach trumnę i złożyli ją na lawecie. Kompania honorowa sprezentowała broń i po chwili ruszył olbrzymi kondukt pogrzebowy na plac Zwycięstwa. Gen. Paszkiewicz prowadził poczty sztandarowe. Za nim kroczyły batalion piechoty i szwadron przyboczny Prezydenta RP. Dalej niesiono niezliczone wieńce z całego świata, z kraju i zagranicy. Za setkami wieńców oficerowie WP. nieśli ordery bojowe, zdobyte na wszystkich frontach.

Za trumną postępowali Prezydent R.P. Bierut, rodzina zmarłego, marszałek Żymierski, rząd, delegacja PPR, której zmarły był członkiem, korpus dyplomatyczny i attache wojskowi, dalej posłowie i niezliczone delegacje organizacji politycznych i społecznych w niekończącym się pochodzie.

Na placu Zwycięstwa generałowie umieścili trumnę na katafalku, po czym nastąpił uroczysty moment dekoracji krzyżem Virtuti Militari I-ej klasy. Dekoracji dokonał osobiście Prezydent R.P.

Po chwili skupienia na ustawioną koło katafalku trybunę wszedł marszałek Żymierski, który w gorących słowach pożegnał towarzysza i przyjaciela, nieustraszonego bojownika o wolność Polski i demokrację. Po marszałku Żymierskim przemówienia wygłosili marszałek Sejmu Kowalski i premier Cyrankiewicz.

Po uroczystościach na placu Zwycięstwa zwłoki gen. broni Świerczewskiego złożono na wieczny spoczynek na cmentarzu wojskowym na Powązkach.

Bojownik, Działacz, Żołnierz

Wanda Wasilewska wygłosiła przez radio moskiewskie następujące przemówienie, poświęcone tragicznie poległemu generałowi Świerczewskiemu:

„Zginął Karol Świerczewski. Bojownik, działacz, żołnierz, a dla wszystkich, którzy go znali, bliski, serdeczny przyjaciel. A znało go wielu i w wielu krajach. Urodził się w Warszawie w robotniczej dzielnicy Wola. Łoskot maszyn fabrycznych i gwizd parowych kotłów był muzyką jego dzieciństwa. I gdziekolwiek go potem losy rzuciły pozostał nazawsze dzieckiem Woli z jej robociarską, twardą siłą, z jej duchem bojowym, z jej wiarą niezłomną prawego człowieka. W generale, któremu państwo dało najwyższe zaszczyty, czuło się zawsze to z czego zaczął — robotnika. Ani na chwilę nie sprzeniewierzył się temu, z czego wyszedł — proletariatowi i jego sprawie. Dlatego, kiedy w czasie pierwszej wojny światowej znalazł się na terenie Rosji — i tu stanął w szeregi walczących. Razem z sowieckim narodem walczył o wolność i razem z nim budował proletariackie państwo. Na przyszły bój, na walkę w obronie ojczyzny wychował tu w wojskowej Akademii sowieckich oficerów i zaskarbił sobie ich miłość i ich zaufanie swoją prawością, swoim humorem i swoim głębokim rozumieniem ludzi. Ale nad światem zbierały się czarne chmury i Świerczewski podążył tam, gdzie zagorzał płomień walki o wolność. Bo przez całe życie był bojownikiem wolności. Przeciw żołdakom Franco, przeciw faszystowskim hordom poprowadził na bój żołnierzy międzynarodowej brygady w Hiszpanii. Przelewał swą krew za wolność hiszpańskiego ludu. Pokochał go naród hiszpański i pokochali go ci, którymi dowodził — żołnierze wolności, którzy tu przybyli ze wszystkich krajów świata, by stoczyć pierwszą walkę z rosnącym w potęgę faszyzmem. Tam, w Hiszpanii, nosił miano Waltera. Kochali gen. Waltera i Hiszpanie, i Polacy, i Jugosłowianie, i Francuzi, i Czesi, i Bułgarzy, których prowadził do boju. Kochali go za jego uśmiech beztroski, za jego zuchwałe, uparte męstwo, za jego prostotę, za jego wiarę w człowieka. Ale walka w Hiszpanii to nie był ostatni bój i ostatnie dzieło. Czekała go jeszcze największa sprawa jego życia. Niemieckie bomby padały na jego miasto rodzinne — Warszawę i w perzynę obróciły Wolę, gdzie się urodził. Runęły faszystowskie szeregi i na Związek Radziecki. W tym boju gen. Świerczewski stanął jako jeden — z najczynniejszych wśród Polaków w Związku Radzieckim działaczy i dowódców. To on organizował na terenie Związku Radzieckiego II armię polską i on poprowadził ją do boju. Z zaufaniem i wiarą poszedł za nim żołnierz — chwytał go za serce ten generał, mówiący polskim, pięknym językiem robociaża z Woli, językiem, który zachował się przez wszystkie lata. Po wielu latach zobaczył generał znów Wisłę — rzekę ojczystą. Dotarł do niej w bojach na czele swoich oddziałów. Pod gradem niemieckich pocisków stał na jej brzegu i uśmiechał się. Wierzył, że nie może zginąć póki faszyzm nie jest pokonany. Przeszedł bohaterskim szlakiem walk przez całą Polskę, poprzez Odrę, Nysę... Jeszcze po kapitulacji, kiedy na zachodnim froncie świętowano zwycięstwo, musiał stoczyć walkę z niemieckimi oddziałami, które się nie chciały poddać.

Później został wiceministrem Obrony Narodowej. Pracował nad rozwinięciem i umocnieniem polskiej armii, nad odbudową kraju. Ale zawsze pozostał tym samym, którym był — prostym, serdecznym, prawym aż do dna dzieckiem robociarskiej dzielnicy, nieustraszonym żołnierzem wolności, nie pamiętającym o sobie sługą narodu. Nie zginął w Hiszpanii. Nie powalił go pocisk niemiecki. Kiedy jechał odwiedzić swoich żołnierzy na pograniczu przyszło mu zginąć w walce z banderowskimi bandytami. Całe życie walczył z faszyzmem i zginął z rąk jego niedobitków. Omroczą się smutkiem serca jego żołnierzy w Polsce, w Związku Radzieckim, w Hiszpanii i we Francji. Bo był takim, że go musiało się szanować, kochać i cenić. Nie będzie już do nikogo śmiał się swoim dobrym, uroczym uśmiechem. Nie rozstrzygnie żadnych wątpliwości swoim prostym, robociarskim, sięgającym do serca, słowem. Ale nic! Tacy jak on nie umierają. Zbyt wiele życia, zbyt wiele ognia, zbyt wiele wiary było w tym człowieku, który od pierwszej do ostatniej chwili swego życia był bojownikiem wolności, by jedna bandycka kula mogła to przekreślić. Jego imię będzie dla nas zawsze wezwaniem do pracy, do walki, do wytrwania, do wierności sztandarowi wolności, któremu służył".

Hoess skazany na karę śmierci

WARSZAWA (obsł. wł.). W dniu wczorajszym o godzinie 16-ej został ogłoszony wyrok w procesie przeciwko jednemu z największych zbrodniarzy niemieckich Rudolfowi Hoessowi.

Najwyższy Trybunał Rzeczypospolitej Polskiej skazał Rudolfa Hoessa na karę śmierci.

Obrady w Moskwie trwają

MOSKWA (obsł. wł.). W dniu wczorajszym ministrowie Czterech Wielkich Mocarstw obradowali w dalszym ciągu nad zagadnieniami ekonomicznymi i reparacji.

Między innymi omówiono również zagadnienie dotyczące produkcji.

W tym samym czasie zastępcy ministrów omówili zagadnienia dotyczące spraw Austrii.

Poruszono sprawy naturalizacji przebywających w Austrii oraz szereg zagadnień dotyczących ludności, która przybyła do Austrii.

Sprawy te ujęto pod kątem czterech zagadnień zasadniczych:

1) Sprawa uchodźców przebywających w Austrii, 2) Sprawa współpracy rządu austriackiego w tych zagadnieniach, 3) humanitarne traktowanie uchodźców w czasie przesiedlania i 4) Kwestie przymusu przy przesiedlaniu.

Przedstawiciel Związku Radzieckiego zgłosił wniosek usunięcia wszystkich Niemców przybyłych do Austrii i przymusowego ich przesiedlenia do Niemiec.

Niesmak

PARYŻ (obsł. wł.). W Paryżu przyjęto wiadomość o reklamacji ogłoszonej przez Franco z niesmakiem. Republikańskie koła Hiszpanii uważają, że jest to ostatnia próba ratowania nadwątlonego ustroju frankistowskiego.

Z Londynu donoszą, że pretendent do tronu hiszpańskiego don Juan oświadczył, iż Franco wydał proklamację bez żadnego porozumienia się z nim i że tezy wysunięte w proklamacji nie mogą być podstawą do jakichkolwiek trwałych osiągnięć, które winny być oparte o wolę narodu i uzgodnienie z pretendentem.

Zaprzysiężenie króla

ATENY (obsł. wł.). Nowy król grecki Paweł złożył przysięgę w dniu wczorajszym. Premier Maksimos zgłosił na ręce nowego króla dymisję rządu. Król powierzył premierowi misję utworzenia nowego rządu.

Franco proklamuje monarchię

LONDYN. PAP. Agencja Reutera donosi z Madrytu: Przemawiając w nocy z poniedziałku na wtorek przez radio z okazji 8-ej rocznicy zakończenia wojny domowej w Hiszpanii, gen. Franco oświadczył, że w parlamencie złożona zostanie ustawa, w myśl której Hiszpania ma stać się „państwem katolickim i socjalnym", oraz królestwem, na którego czele, jako głowa państwa, stanąć ma narazie sam Franco. Projekt ustawy stwierdza, że Franco zastrzega sobie prawo mianowania w dowolnej chwili osoby swego następcy. Ustawa zawiera następujące postanowienia:

Art. 1. Zjednoczona politycznie Hiszpania jest państwem katolickim i socjalnym o ustroju królestwa. Na czele państwa staje Franco.

Art. 2. Rada Królestwa, która będzie pomagała szefowi państwa w doniosłych sprawach, a na której czele stać będzie przewodniczący Kortezow, składa się z następujących członków: prymas Hiszpanii lub najwybitniejszy arcybiskup, szef sztabu generalnego, lub jeden z najstarszych rangą generałów, przewodniczący Rady państwa, przewodniczący sądu najwyższego, przewodniczący Instytutu Hiszpańskiego itd.

Art. 3. W razie zgonu szefa państwa, lub jego niezdolności sprawowania władzy, na czoło państwa zostanie powołana osoba krwi królewskiej, odpowiadająca wymogom prawa, która po desygnowaniu przez Radę regencyjną i rząd, będzie musiała uzyskać conajmniej 2/3 głosów w Kortezach. O ile nie można będzie znaleźć osoby, odpowiadającej tym warunkom, mianowany zostanie regent, który powinien się cieszyć odpowiednim prestiżem i poparciem narodu.

Art. 4. Szefem państwa w charakterze króla lub regenta może być jedynie osoba płci męskiej, w wieku lat conajmniej 30, Hiszpan i katolik.

Art. 5. Zasadnicze prawa narodu będą następujące: statut Hiszpanów, karta pracy, prawo konstytucyjne Kortezów, prawo o referendum, prawo sukcesji. Do ich zmiany lub zastąpienia innymi prawami konieczna jest uchwała absolutnej większości Kortezów, jak również referendum narodu.

W swym przemówieniu Franco podkreślił, że powyższa ustawa nie stanowi żadnej zmiany obecnej polityki.

W Madrycie panuje wrażenie, że ustawa ta uzależnia przyszłość kraju całkowicie od gen.. Franco, podobnie jak to było w przeszłości. W ustawie nie ma wzmianki o tym, czy Franco, stając się głową państwa, pozostanie również szefem rządu. Zatrzymuje on tytuł „caudillo". Wydaje się nieprawdopodobne, by 33-letni pretendent do tronu hiszpańskiego Don Juan zgodził się na przyjęcie postanowienia ustawy, że przyszły król miałby składać przysięgę na wierność zasadniczym prawom obecnego państwa. W Lizbonie bawił tej nocy podsekretarz stanu Bianco, ażeby poinformować Don Juana o treści ustawy.

Kronika morska

GDAŃSK. PAP. Pomimo, że porty nasze i redy wolne są od lodu, sytuacja u wybrzeża szwedzkiego jest nadal niepomyślna, gdyż nagromadziły się tam zwały lodów. Podobnie przedstawiają się warunki nawigacyjne w okolicy Sundu i kanału kilońskiego. Szereg statków czeka na poprawę obecnego położenia. Chodzi tu przeważnie o szwedzkie węglowce.

GDAŃSK. PAP. Towarowy statek „Morska Wola", który ukończył remont na gdańskiej stoczni, udaje się ponownie na rejs, do Danii.

GDYNIA. PAP. Ms „Batory", który jak wiadomo w dniu 5 kwietnia rozpoczyna swą pierwszą powojenną poróż, udając się do Nowego Jorku, wyposażony jest również w najbardziej nowoczesną aparaturę radarową, pozwalającą mu nawet wśród największej mgły płynąć bezpiecznie.

Zniszczenia wojenne w Polsce

WARSZAWA. PAP. Opracowane zostały przez Min. Odbudowy ostateczne cyfry dotyczące zniszczeń wojennych na terenie całego kraju w zakresie nieruchomości miejskich (z wyłączeniem komunikacyjnych i wojskowych oraz większości przemysłowych). W obliczeniu tym brano pod uwagę budynki uszkodzone w stopniu powyżej 10%.

Ogółem na terenie całego kraju zniszczonych zostało lub uszkodzonych 295.431 nieruchomości miejskich o kubaturze ok. 527 milionów mtr. sześć. Wartość zniszczonych względnie uszkodzonych nieruchomości miejskich wynosi ponad 9,5 miliardów złotych przedwojennych.

Z ogólnej kwoty strat na terytorium ziem dawnych przypada ponad 4,7 miliarda zł. przedwojennych, dla Ziem Odzyskanych zaś ponad 4,8 miliarda złotych.

Największe straty w przeliczeniu na złote przedwojenne poniosło m. st. Warszawa, gdyż ok. 3 miliardów zł., potem woj. wrocławskie ponad 2 miliardy zł. oraz woj. szczecińskie ponad 1 miliard zł. Najwięcej budynków ilościowo zniszczono w woj. wrocławskim — ponad 50.000, następnie w szczecińskim — ok. 36.000 gdańskim ponad 28.000 i poznańskim ponad 30.000.

Zagród wiejskich na terenie całego kraju zniszczono lub uszkodzono w czasie działań wojennych 467 tysięcy, wartości ok. 2 i pół miliarda zł. przedwojennych. Ogólna ilość zniszczonych zagród stanowi 22% ilości zagród wiejskich na terenie całego kraju.

Największe zniszczenia wśród zagród wiejskich są na terenie województw gdańskiego — przeszło 39% ogólnego stanu, białostockiego także ponad 39%, a następnie śląskiego (32%), kieleckiego (28,7%), olsztyńskiego (28,3%), wrocławskiego (32,4%), poznańskiego, szczecińskiego i rzeszowskiego.

Na terenach Ziem Odzyskanych zostało ogółem zniszczonych 27.5% istniejących zagród, na terenach ziem dawnych — 20,6%.

Odkrycie cennego tryptyku

KRAKÓW. PAP. W kościele św. Leonarda w Lipnicy Murowanej, pow. bocheńskiego, znajdował się poważnie zniszczony, lecz budzący duże zainteresowanie tryptyk średniowieczny.

Z inicjatywy konserwatora wojewódzkiego tryptyk ten przewieziono do Państwowej Pracowni Konserwatorskiej na Wawelu. Tam po przeprowadzeniu niezwykle starannych zabiegów konserwatorskich, przywrócono malowidło do pierwotnego stanu.

Okazało się, że tryptyk pochodzi z około 1407 r. i jest dość wyjątkowym zjawiskiem na tle zabytków ówczesnego polskiego malarstwa cechowego. Przedstawia on adorację Dzieciątka Jezus. Na tle zabudowań stajenki klęczy wysmukła postać Madonny w białej szacie, pochylonej nad Dzieciątkiem, ujętym w glorię promieni, po bokach widnieją postaci św. Józefa i adorujące aniołki. Szeroko otwarty krajobraz, ukwiecone łąki, zamknięte zarysami zamku. Liryczny i pełen sentymentu wyraz i układ postaci, ciekawy koloryt, stawiają tryptyk ten w rzędzie cennych zabytków polskiego malarstwa średniowiecznego.

Tryptyk ten przewieziono do kościoła macierzystego, którego będzie ozdobą.

Walka ze spekulacją

GDAŃSK. PAP. Z inicjatywy okręgowej komisji Związków zawodowych 30 lotnych komisji złożonych z przedstawicieli Związków Zawodowych, Ligi Kobiet, Nadzwyczajnej Komisji do Walki z Nadużyciami — i Szkodnictwem Gospodarczym oraz z przedstawicieli skarbowości skontrolowało w ciągu jednego dnia sklepy 3 miast Wybrzeża: Gdyni, Sopotu i Gdańska.

Akcja miała na celu ukrócenie i zapobieżenie przedświątecznemu paskarstwu żywnością.

Badania cen wykazały, iż 260 sprzedawców Wybrzeża zarówno hurtowników jak i detalistów dorabiało się majątków na nieuczciwej i nieuzasadnionej marży zarobkowej. We wszystkich tych wypadkach sporządzono protokóły, które skolei przekazano komisji do spraw walki z nadużyciami i szkodnictwem gospodarczym. Winnych czeka zasłużona kara.

Sprawa majątku Hitlera

LONDYN (obsł. wł.). W czasie debaty w Izbie Gmin członek Partii Pracy Allighan zwrócił się z interpelacją w sprawie mienia prywatnego Hitlera, ukrywanego dotychczas w innych państwach.

W odpowiedzi na interpelację głos zabrał minister Mc Neil, oświadczając, że do żadnego z rządów nie zwracano się w tej sprawie, gdyż niemożliwe jest zapytanie, skoro nie posiada się dowodów, że w istocie mienie takie znajduje się w danym państwie.

Niemniej — stwierdził minister — poczynione wszelkie możliwe starania w celu odnalezienia majątku prywatnego Hitlera, który zostałt ukryty.

Sytuacja na Warcie

POZNAŃ (obsł. wł.). Na górnym i środkowym odcinku Warty woda opada bardzo powoli. Kulminacyjna fala przeszła już przez Gorzów i Świerkocin, a z ostatniej chwili donoszą, że minęła ona Kostrzyń.

Rzeka jest wolna od lodów, jedynie pojedyncze bloki kry ukazują się na powierzchni.

Najgroźniej przedstawia się sytuacja na kanale Ulgi, gdzie nastąpiło spiętrzenie lodów. Dzięki akcji saperów lód został rozsadzony, a mosty uratowane.

Na górnym i środkowym odcinku Noteci woda opada powoli.

W 10-tą rocznicę zgonu Szymanowskiego

WARSZAWA. PAP. Celem uczczenia 10-ej rocznicy śmierci Karola Szymanowskiego, w dniu 30 marca rb., odbył się w sali YMCA uroczysty koncert.

Słowo wstępne poświęcone wspomnieniom o Szymanowskim wygłosił prezes Związku Kompozytorów Piotr Perkowski, po czym prof. Zbigniew Drzewiecki, marszem żałobnym z Wariacji fortepianowych na temat ludowy rozpoczął program złożony z utworów zmarłego mistrza.

W drugiej części koncertu Maria Drewniakówna przy akompaniamencie prof. Lefelda odśpiewała szereg pieśni Szymanowskiego.

Przedziwnie piękna muzyka wielkiego kompozytora, tak niedostatecznie jeszcze spopularyzowana w Polsce, ściągnęła liczną publiczność, która gorącymi oklaskami dziękowała wykonawcom bogatego programu koncertu.

Siedem strumieni lawy

LONDYN (obsł. wł.). Po stokach wulkanu Hekla, który objawił niespodziewanie działanie spływa 7 strumieni lawy. Wulkan ten był nieczynny od roku 1878.

Jeden ze strumieni ma 3 km szerokości, szybkość zaś jego wynosi 30 metrów na godzinę.

Przedsięwzięto środki ostrożności i przeprowadzono ewakuację zagrożonych terenów.

Obszar na południo-zachód od Hekli pokryty jest pyłem wulkanicznym i popiołem.

Polska — Anglia w Warszawie

WARSZAWA (obsł. wł.). Mimo sprzeczności opinii, czy mecz w rozgrywkach o puchar Davisa pomiędzy Anglią a Polską ma odbyć się w Polsce, czy też w Anglii, ostatecznie ustalono, że odbędzie się on u nas.

Po porozumieniu się z odpowiednimi czynnikami Państwowy Urząd W. F. i P. W. ustalił, że mecz zostanie rozegrany w Warszawie na korcie centralnym WKS. Legia.

Tablica ku czci Kościuszki

Na ścianie zewnętrznej kościoła św. Jana znajduje się tablica treści następującej: „W setną rocznicę zgonu Kościuszce 1817—1917 Włocławek".

Tablica ta jest związana nie tylko z rocznicą zgonu wielkiego naszego Wodza, ale również z momentem historycznym.

Tadeusz Kościuszko przebywał we Włocławku od dnia 1 lutego do 25 maja 1790 r. Z polecenia Komisji wojskowej, po powrocie z Ameryki został on mianowany w październiku roku poprzedniego generałem wojsk polskich i w czasie swego pobytu w grodzie kujawskim miał za zadanie przeprowadzenie reform w dywizji wielkopolskiej, będącej pod dowództwem gen. Malczewskiego.

Przygotowania jakich dokonał zarówno w związku z reformami, jak i z przygotowaniami do powstania na terenie Kujaw, znalazły swój żywy od dźwięk w roku 1794. Oto kiedy prusacy wysłali amunicję i proch wojskom carskim oblegającym Warszawę, wówczas to powstańcy kujawscy dokonali napadu na płynące Wisłą barki, których liczba wynosiła 13.

Atak ten został wykonany pomiędzy Włocławkiem, a nieco niżej położoną miejscowością Korabie. Nie zakończył się on na krótkiej bitwie będącej atakiem na galery, bo oddziały pruskie znajdujące się w pobliżu zaatakowały powstańców, lecz zostały odparte przez Polaków.

Rola Włocławka w tym wypadku okazała się dla powstania decydująca a Warszawa został ocalona od ataków wroga. Kroniki mówią, że radość Naczelnika Kościuszki była wielka z powodu tego czynu bohaterskiego powstańców włocławskich, o czym zresztą wspomina, między innymi naoczny świadek ataku na galery powstańców Stanisław Kosmowski w pamiętnikach swoich wydanych w roku 1860.

Również w Włocławku w dniu 28 rządkowa województwa kujawskiego, sierpnia 1794 r. odbyła się sesja po na której postanowiono wysłać raport drukowany do Naczelnika Kościuszki, p. t. „Raport wielkopolanów o insurekcjach tam nastąpionych". Raport ten zaznacza, że obok zniszczenia galar, powstanie w Poznaniu, Kaliszu, Gnieźnie, Łęczycy, Ziemi Gostyńskiej, Wieluńskiej i na Kujawach, a szczególniej we Włocławku zostało przygotowane starannie i że 8 tys. powstańców jest pod bronią.

Niestety po upadku powstania wojska pruskie zajęły z powrotem stary gród kujawski i narzuciły mu jarzmo, od którego się uwolnił dopiero w latach 1800—1806.

Zrozumiałe jest, że prusacy zająwszy miasto po Powstaniu Kościuszkowskim, rozpoczęli bardzo silne prześladowania, przeprowadzając aresztowania i konfiskatę mienia polskiego.

Ślad tych prześladowań widnieje jedynie w pamięci tych, których rodziny doznały żałoby i bólu. Miasto samo od owego okresu rozbudowało się i nie nosi już śladów dawnej pruskiej buty.

Natomiast do dziś przetrwała przechowywana w niebezpiecznych okresach starannie tablica ku czci wielkiego Wodza i demokraty, Naczelnika Tadeusza Kościuszki. (w.)

RYTM KUJAW

Pow. włocławski

SPÓŁDZIELNIE SPRZEDAJĄ ROWERY.

Spółdzielczość zawarła umowę ze Zjednoczeniem Przemysłu Motoryzacyjnego o wyłączność sprzedaży całej produkcji rowerów i części zamiennych do rowerów dla spółdzielni i handlu prywatnego.

Ceny ustalone zostały następująco: w handlu dla użytkownika, rower męski z piastą „Torpedo" zł. 9.300, męski z kołem wolnobiegowym — 8.900 zł., damski z piastą „Torpedo" — 9.500 i damski z kołem wolnobiegowym — 9.200 zł.

RZEMIEŚLNICZA CENTRALA

Rzemieślnicza Centrala, pragnąc wpłynąć na obniżkę cen za wyroby rzemieślnicze, podpisała umowy z poszczególnymi cechami, które gwarantują Centrali wgląd w kalkulacje cen.

Na mocy porozumienia z Centralą Handlową Przemysłu Chemicznego, Centrala Rzemieślnicza uzyskała wyłączność zaopatrywania zakładów szewskich w skórgumę do zelowania obuwia.

Przydział skórgumy dla poszczególnych cechów szewskich uzależniony jest od podpisania umów z Oddziałami Centrali, mających na celu między innymi ustalenia cen za zelowanie i kontrolę ich ścisłego przestrzegania. W wyniku umowy ustalono ceny np. za zelowanie obuwia męskiego w granicach od zł. 350 do 550, podczas gdy uprzednio zelowanie skórgumą kosztowało 1.500 zł. za parę obuwia.

Podobną zasadę zastosowano przy sprzedaży rzemiosłu szkła okiennego, ustalając w drodze umów z cechami stosowanie z góry oznaczonej kalkulacji, w wyniku czego koszty oszklenia ze zł. 800 spadły na zł. 500 za 1 mtr. kw.

Wobec wielkiej różnorodności artykułów i robót na odcinku wytwórczości rzemiosł włókienniczych, zastosowano tu inną metodę. Mianowicie Centrala przystępuje w szerszym zakresie do przerobu uzyskiwanych materiałów i dodatków na wyroby gotowe i powierza ich sprzedaż specjalnie wybranym sklepom, które obowiązują się do sprzedaży gotowych wyrobów po cenach wyznaczonych przez Centralę.

Akcja powyższa zapoczątkowana została w Warszawie, w wyniku czego uzyskano obniżkę cen np. bieliźniarskich kompletów damskich na zł. 200, podczas gdy uprzednio komplet taki kosztował zł. 500.

W dalszym etapie podjęto na terenie Warszawy, Krakowa, Katowic, Poznania i Gdańska produkcję krawatów, uzyskując możność sprzedaży krawatów średniego gatunku po cenie zł. 200, podczas gdy poprzednia cena rynkowa podobnych krawatów wynosiła od 350 do 500 zł. Obecnie Centrala przystępuje do konfekcjonowania bielizny pościelowej i osobistej, uzyskując możność wydatnej obniżki cen na te artykuły. Zawarto umowę z kilkoma zakładami bieliźniarskimi w Warszawie, powierzając im wykonanie z materiałów pościelowych bielizny. Uzyskano w ten sposób możność postawienia do dyspozycji odbiorców wyrobów gotowych po cenach znacznie niższych, a mianowicie: prześcieradła po 425 zł., podpinki — 900 zł., poszewki — 250 zł.

Czytajcie Gazetę Kujawską

Kronika Włocławka

CZWARTEK
3
Kwietnia

Kalend. Rzym.-Kat. — Ryszarda.
Kalendarzyk Słowiański — Mnożysława.
Wschód słońca 5.14 — zachód 18.13.
Dyżur lekarza Ubezpieczalni Społecznej nocny: dr Poznański, Pl. Dąbrowskiego 14.
Karetka PCK tel. 15-41 — Przedmiejska 1.
Milicja Obywatelska — tel. 10-59 i 11-62.
Straż Pożarna tel. 12-34.
Kino „BAŁTYK" — San Demetrio — film angielski.
Kino „POLONIA" — Syn pułku.

TEATR ZIEMI KUJAWSKIEJ
NIECZYNNY

W lusterku

Szabrownik

Ma gotówkę i zapasy,
czasem bywa na zachodzie.
wszystkim mówi: „ciężkie czasy",
praca mu na zdrowie szkodzi.

Gdzie zobaczy ludzką nędzę,
smutny wyraz twarzy czyni...
Na ofiarę żal pieniędzy...
Ludzie mówią o nim... brzydko...

AGAPIT.

NOWE KOŁO OMTUR.

Przy Młotowniach Parowych Szwarca powstało nowe koło OMTUR.

Na zebraniu organizacyjnym referat ideologiczno-organizacyjny wygłosił ob. Stanisław Erlingowski, który omówił temat w sposób żywy i interesujący.

Zgromadzeni licznie słuchacze nagrodzili prelegenta długotrwałymi oklaskami. Po referacie przystąpiono do wyborów Zarządu.

Na przewodniczącego został wybrany ob. Józef Szychowski, na sekretarza ob. Zenon Kwaśniewski, na skarbnika ob. Tadeusz Pietrzak. (w)

ZEBRANIE OMTUR.

Zebranie ogólne wszystkich członków Organizacji Młodzieży TUR odbyło się w dniu wczorajszym w lokalu przy ul. Stodólnej.

Szczegółowe sprawozdanie zamieścimy w najbliższym czasie. (w.).

Walka o faworytę 13)

— Tak, Gerard umarł otruty. Biguti, jego służący, nasypał do jego kawy trucizny. Poniósł za to karę, ale to nie on był głównym winowajcą.

— Proszę mi pozwolić ubrać się, wyjdziemy razem; pójdziemy odszukać mordercę...

— Kto to jest?

— Ten, który podaje się za mego wuja, Dikran...

— Lecz ja chcę mieć dowody...

— On sam ich panu dostarczy.

*

Dikran miał jedną słabostkę, a mianowicie karty: grał bez opamiętania. Co wieczór zachodził do tej samej spelunki, gdzie zbierali się jego rodacy i grali w karty.

Tego wieczoru Ormianin miał szczególne szczęście: stosy złotych monet gromadziły się przed nim. — Właśnie w chwili, kiedy miał rozegrać doskonale zapowiadającą się partię, podszedł do niego usługujący chłopiec i szepnął mu parę słów do ucha.

— Czy on tam jest? — rzekł po cichu do chłopca.

— Nie, czeka na pana w mieszkaniu. Powiedział, że nie ma już więcej kawy.

Dikran zakaszlał, wypróżnił swój kieliszek i rzekł:

— Dobrze, idę już.

W mieszkaniu czekali na niego — Campini z Ormianką. Włoch tymczasem przeszukał już mieszkanie i znalazł tam truciznę taką samą, jaką miał Biguti. Wina Dikrana była stwierdzona.

W chwili, gdy Dikran wchodził, Włoch bez wahania strzelił w łeb Ormianinowi. Sprawiedliwości stało się zadość.

*

W ten sposób rozegrały się ostatnie akty przedziwnej tragedii abisyńskiej. Kaprys losu sprawił, że inspektor Gerard zapoznał się z kobietą, która była przez długi czas narzędziem wrogiej propagandy. Podbił ją, stał się niebawem rywalem samego negusa Abisynii. Pokrzyżował przez to plany wywiadu niemieckiego. Francuzi uwięzili dwóch najniebezpieczniejszych agentów niemieckich Holza i Gurka. Wszystko to dzięki informacjom pięknej Ormianki, która z odaliski haremu stała się kobietą prawdziwie zakochaną, zdolną do poświęceń i czynów heroicznych. Powstanie antyfrancuskie zostało stłumione w zarodku.

Niebawem też zmieniły się rządy w Abisynii, przyszedł do władzy Taffari i chrześcijaństwo znowu stało się panującą religią w Abisynii. Po krwawym Lidż Jassu pozostało tylko ponure wspomnienie.

*

W pół roku później na tarasie przed hotelem w Dżibuti rozegrała się następująca scena.

Przy dwóch sąsiadujących ze sobą stolikach prawie jednocześnie usiadł oficer w mundurze armii francuskiej i piękna kobieta o wschodnim typie urody. W pewnej chwili spojrzenia ich spotkały się: kobieta wydała okrzyk radości. Nie zważając na ciekawe spojrzenia niewielu białych, znajdujących się na tarasie, wstała, podeszła do oficera i rzuciła mu się na szyję...

— Więc żyjesz? — wołała uszczęśliwiona Ormianka.

Inspektor Gerard opowiedział jej o kolejach swego losu. Campini, opierając się na orzeczeniu abisyńskiego lekarza — przypuszczał, że Gerard umarł wskutek otrucia. Uniesiony chęcią zemsty — nie czekał na pogrzeb przyjaciela i poszedł zemścić się na mordercy. Gerard jednak żył — zatrucie sprowadziło tylko omdlenie, mające wszelkie pozory śmierci. Zdrowy jednak organizm Gerarda zwyciężył.

Gerard wstąpił do armii francuskiej i odjechał do Europy, zabierając ze sobą Ormiankę.

Koniec.

W SPRAWIE ZAIKS-u.

Wobec zrzeczenia się przedstawicielstwa ZAIKS-u z powodu nawału pracy przez red. Andrzejkowicza, przedstawicielstwo to przejął ponownie ob. Mieczysław Walewski, znany sam artysta sceny.

Przy okazji przypominamy, że wszelkie imprezy artystyczne, przedstawienia, zabawy, względnie wieczorky artystyczne podlegają licencjom oraz opłatom ZAIKS-u. Dlatego też trzeba zawczasu porozumieć się z przedstawicielem tej instytucji. Dotyczy to zarówno miasta naszego, jak i powiatu. Adres przedstawiciela ZAIKS-u: Włocławek, św. Antoniego 33. (w).

KALENDARZYK PODATKOWY NA KWIECIEŃ.

W m. kwietniu rb. płatne są następujące podatki bezpośrednie:

1) do dnia 7 kwietnia — podatek od wynagrodzeń, wypłacanych w m-cu marcu rb.;

2) do dnia 15 kwietnia — zaliczkę miesięczną na podatki: dochodowy i obrotowy, obliczone na podstawie dochodów i obrotów osiągniętych w miesiącu marcu rb.;

3) do dnia 30 kwietnia — dalsza zaliczka na podatek dochodowy w wysokości różnicy pomiędzy kwotą podatku przypadającego od zeznanego przez osoby prawne dochodu za rok 1946, a sumą zaliczek miesięcznych należnych za tenże rok.

Ponadto płatne są zaległości odroczone i rozłożone na raty z terminem płatności w miesiącu kwietniu rb., jak również podatki, na które podatnicy otrzymali decyzje wymiarowe również z terminem płatności w tym miesiącu.

PRIMA APRILIS.

Jak Czytelnicy nasi zauważyli w kronice numeru z dnia 1 kwietnia znalazły się trzy wiadomości nieprawdziwe.

Są to wiadomości dotyczące:

1) Rzekomego pożaru w Starostwie. Cieszymy się mogąc stwierdzić, że w niedzielę odbyły się jedynie ćwiczenia po ukończeniu kursu Ochotniczej Straży Pożarnej. Był to pokaz sprawności nowych instruktorów.

2) W kasie kolejowej jest nadal jedno okienko, drugie zaś istniało tylko na Prima Aprilis.

3) Co do mostu, to roboty rzeczywiście posuwają się naprzód, jednakże trzy przęsła przewiezione do ustawienia jeszcze nie przybyły do Włocławka tak, jak i pozostałe. Oby ten „kawał" sprawdził się jak najprędzej dla dobra mieszkańców Szpetala i całego naszego miasta. (w.).

NA POWODZIAN.

Na zakończenie Światowego Tygodnia Młodzieży z inicjatywy Stałej Komisji Porozumiewawczej Organizacji Młodzieżowych, została przeprowadzona zbiórka uliczna na pomoc powodzianom w dniu 30.3.47 na terenie Włocławka.

Przeprowadzona zbiórka dała dochód 27.246,70 zł. W związku z tym ehód 27.246,70 zł. W związku z tym zorganizowana młodzież dziękuje udział w przeprowadzonej zbiórce jak również ofiarnemu społeczeństwu.

Podczas obliczania puszek znaleziono kilka niemieckich marek oraz pieniądze z Generalnej Guberni. Na przyszłość należy prosić nieświadomych obywateli, aby przed włożeniem pieniędzy do puszki zastanowili się jakie pieniądze mają w kieszeni.

Z BIBLIOTEKI MIEJSKIEJ.

Publiczna Miejska Biblioteka-Czytelnia m. Włocławka, podaje do wiadomości Abonentów i Czytelników, że w Wielki Piątek będzie czynna tylko do godz. 12-tej. Po Świętach — normalnie.

PRZYPOMINAMY.

Przypominamy, że w czasie Świąt zespół naszego teatru wystawia komedię Fredry „Gwałtu, co się dzieje!"

Reżyseria Mieczysława Walewskiego. Czeka nas miła i sympatyczna rozrywka. (w.).

OFIARY NA „ŚWIĘCONE" DLA NAJBIEDNIEJSZYCH.

Nasz apel do społeczeństwa Włocławskiego o składanie darów na święcone dla najbiedniejszych nie przeszedł bez echa. Napływają do nas dalsze ofiary na ten cel. Firma Bata złożyła 500 zł. Pracownicy Banku Spółdzielczego 500 zł. Firma Artman 500 zł. Hanuszkiewicz 100 zł. Gontarek 300 zł. i Zbierski 200 zł. Bezimiennie 1000 zł., 400 zł. i 200 zł.

Dalsze ofiary można składać w biurze Caritas, ul. Łęska 49 (tel. 15-63) oraz w Redakcji Gazety Kujawskiej.

OFIARNOŚĆ WŁOCŁAWKA.

Jak widać z naszej rubryki ofiar na powodzian, miasto nasze, jak zawsze, tak i teraz stanęło do apelu.

Płyną ofiary od ludzi dobrego serca, płyną nieprzerwanie, ocierając łzy wszystkim tym, którzy dotknięci zostali klęską powodzi. Świadczą one chlubnie o tym, że Włocławek nie umie być obojętny na niedolę ludzką. (w.).

Z wydawnictw

Ukazał się zeszyt 5 „Wiadomości Statystycznych" z 1947 r. Na treść zeszytu składają się następujące zagadnienia:

Rozwój gospodarczy Polski. Repatriacja Niemców z Polski według miesięcy: Zarejestrowane zachorowania i zgony na niektóre najważniejsze choroby zakaźne. Czynne zakłady przemysłowe na Ziemiach Odzyskanych, zatrudniające 5 i więcej pracowników. Warsztaty rzemieślnicze zarejestrowane w Izbach Rzemieślniczych. Produkcja cukru. Zużycie nawozów sztucznych po przeliczeniu na czysty składnik. Handel Polski z poszczególnymi krajami. Przywóz do Polski ważniejszych towarów. Wywóz z Polski ważniejszych towarów. Ceny wolnorynkowe artykułów żywnościowych w handlu detalicznym w miastach wojewódzkich oraz liczących powyżej 50.000 mieszkańców. Ceny wolnorynkowe artykułów przemysłowych i usług w handlu detalicznym w niektórych większych miastach. Wskaźniki kosztów żywności w niektórych większych miastach. Porównanie kosztów żywności w miastach wojewódzkich oraz liczących powyżej 50.000 mieszkańców. Zmiany procentowe kosztów żywności w miastach wojewódzkich oraz liczących powyżej 50.000 mieszkańców. Wskaźniki cen detalicznych niektórych grup towarów i usług uwzględnianych przy obliczaniu kosztów utrzymania rodziny pracowniczej w Warszawie i Łodzi. Wskaźniki kosztów utrzymania w Warszawie i Łodzi. Przedszkola w roku szkolnym 1946/47. Zakłady przemysłowe według procentu zniszczenia budynków przemysłowych, gospodarki energetycznej i urządzeń technicznych. Zakłady przemysłowe według procentu zniszczenia budynków przemysłowych, gospodarki energetycznej i urządzeń technicznych z podziałem na gałęzie przemysłowe. Zakłady przemysłowe według rodzajów zniszczenia oraz gałęzi przemysłowych.

Ogłoszenie

Powołując się na przepisy porządkowo-sanitarne z dnia 31.8.45 r. L. dz. Adm. O. Org: 1/3/45 ustanowione uchwałą Miejskiej Rady Narodowej z dnia 27. 8. 45 r. a opartą na rozporządzeniu NNK. do spraw walki z epidemiami z dnia 10.6.25 r. (Dz. U. R. P. Nr: 55 poz: 346) i uzupełnionego rozporządzenia z dnia 19.6.35 r. (Dz. U. R. P. Nr: 66 poz: 550), oraz rozporządzenia Ministra Opieki Społecznej z dnia 26.9.35 r. (Dz. U. R. P. Nr: 76 poz: 476) ogłaszam

„TYDZIEŃ ODŚMIECANIA MIASTA"

na terenie miasta Włocławka od dnia 8 kwietnia 47 r do dnia 20 kwietnia 47 r. i zarządzam co następuje:

1. wszyscy właściciele nieruchomości, administratorzy i dozorcy domów przystąpią niezwłocznie do przeprowadzenia generalnych porządków na terenie swoich i im powierzonych posesji, dokonując usunięcia śmieci i gruzu z budynków, placy, piwnic i t. p. i grupując je w miejscu dostępnym do wywozu taborami konnymi za miasto.
2. wzywa się wszystkich posiadaczy taboru konnego, a nawet i pojazdów do współudziału w akcji odśmiecania miasta przez zadeklarowanie swoich środków przewozowych do dyspozycji Zakładu Oczyszczania Miasta, mieszczącego się przy ul. Al. Szopena Nr. 7. który według ściśle określonego planu będzie dysponował pojazdami i taborem konnych w ramach akcji i planowości. Za przewóz śmieci Zakład Oczyszczania Miasta będzie płacił od wozu według norm ustalonych uchwałą Rady Miejskiej od 100 do 150 zł.
3. Zakłady przemysłowe, przedsiębiorstwa państwowe i inne większe przedsiębiorstwa prywatne, posiadające swoje środki lokomocji. choćby mechaniczne, winny swoje nieruchomości oczyścić we własnym zakresie, zawiadamiając o wykonaniu pracy Zakład Oczyszczania Miasta.
4.. miejsce na zbiornice śmieci i nieczystości z całego miasta wyznaczam na terenie Zarządu Miejskiego — Zakład Oczyszczania Miasta obok cmentarza przy ul. Al. Szopena Nr. 5/7. Samowolne wywożenie śmieci w miejsca na ten cel nie przeznaczone w obrębie miasta jest **surowo zabronione** pod rygorem karno-administracyjnym.
5. właściciele i posiadacze taboru konnego oraz pojazdów konnych zgłoszą się w dniach od 3 kwietnia do 6 kwietnia w godzinach od 9—12-tej do Kierownika Zakładu Oczyszczania Miasta, z którym uzgodnią plan i termin wywożenia śmieci.
6. po wyznaczonym terminie tj. po 20 kwietnia br. Komisja Porządkowo-Sanitarna przeprowadzi dokładną lustrację wszystkich posesji na terenie całego miasta i na winnych, nie stosujących się do powyższego zarządzenia, sporządzi doniesienie karno-administracyjne, celem pociągnięcia do odpowiedzialności karnej. (2986)

PREZYDENT MIASTA
I. Kubecki.

Rejonowa Komenda Uzupełnień
WŁOCŁAWEK
L. dz. 1745/47

Ogłoszenie

Rejonowa Komenda Uzupełnień Włocławek podaje do wiadomości, że w związku z poborem rocznika 1926 w czasie od 9—30 kwietnia 1947 r. i rejestracją rocznika 1927 w czasie od 10 maja do 10 czerwca 1947 r. — rejestracja jaka dotychczas odbywała się przy RKU w każdy poniedziałek, nie odbędzie się w miesiącach: kwietniu, maju i w czerwcu b. r. (2988)

Rejonowy Komendant Uzupełnień
KUNIGIS, kpt.

Ogłoszenia drobne

BIURO POŚREDNICZE KUPNA i SPRZEDAŻY domy, wille, place itd. Nienałtowski Jerzy, Włocławek, ul. Starodębska 12, m. 2, telefon 16—46. (2787)

INŻYNIERA, mistrza fabryki lakierów zatrudnimy. Wiadomość: Częstochowa, Dębińskiego 6/18 Wicher. (2937)

KREDENS polerowany z gablotką, okazyjnie do sprzedania. Wiadomość w Administracji. (2940)

PRZEDSIĘBIORSTWO BUDOWY PIECÓW KAFLOWYCH St. Wilczyński i S-ka w Włocławku, ul. Piekarska Nr. 7. Wykonywa wszelkie roboty zduńskie, oraz posiada na składzie gotowe piece i kuchnie przenośne kaflowe. Robota solidna, ceny przystępne. (2918)

UNIEWAŻNIAM kartę rejestracyjną RKU Włocławek i metrykę urodzenia. Wasiak Wincenty zam. Grodziska pow. nieszawski p-ta Bytoń. (2988)

UNIEWAŻNIAM kartę rejestracyjną RKU Włocławek. Pakulski Jan zam. Sadłużek, pow. nieszawska p-ta Bytoń. (2984)

UNIEWAŻNIAM zgubioną kartę rejestracyjną RKU na nazwisko: Sarnowski Józef, zam. wieś Bronisław, pow. Nieszawa. (2985)

UWAGA AKADEMICY! Zbieramy się wszyscy dnia 3.4.47 r. t. j. w czwartek w sali Tow. Wioślarskiego o godz. 17.30 celem omówienia bieżących spraw organizacyjnych i projektowanej zabawy. (2968)

ZGUBIONO w drodze do Lubrańca jadąc samochodem, mały zegarek damski marki „Cyma" na czarnej tasiemce. Znalazca proszony jest o zwrot do Administracji za nagrodą 3000 zł. (2987)

Red. i Admin.: Włocławek, ul. Brzeska 4. Tel. 11-26
Za dział ogłoszeń Redakcja nie odpowiada.
Ogłoszenia przyjmuje Administracja codziennie z wyjątkiem dni świątecznych w godzinach od 8-ej do 12-ej i od 2-ej do 5-ej w soboty od 8-ej do 12-ej.

Nacz. Red.: A. TURCZYNOWICZ. Przyjmuje w g. 14-15 z wyj. świąt i dni przedśw. Maszynopisów nie zwraca się. Odpowiedzialne za pismo Kolegium Redakcyjne.
Wydawca: Powiatowa Rada Narodowa we Włocławku.
E — 21156
DRUKARNIA DIECEZJALNA, WŁOCŁAWEK, ul. BRZESKA 4.

Ceny ogłoszeń: Ogłoszenia drobne po 5 zł. za wyraz, poszukiwania rodzin i pracy po 3 zł. Urzędowe, przetargi, nekrologi: 1 mm. szerokości 1 szpalta po 5 zł. reklamowe 10 zł. Za terminowy druk ogłoszeń Administracja nie odpowiada.
Prenumerata miesięczna 60 zł., z przesyłką poczt. 70 zł.